ÅLANDSBANKEN

1
2012

Dags att byta ut storbanken

Konjunkturprognoser - nästan värdelösa

Entreprenören Daniel Olsson skapar glädje

Våra älskade barn

Marknadsutsikter ▪ Enterprenörskap ▪ Livsstil ▪ Private Banking

Redaktion

Å: utges av:
Ålandsbankens filial i Sverige
Stureplan 19
107 81 Stockholm

Telefon Stockholm 08-791 48 00

Telefon Göteborg 031-333 45 00,

Telefon Malmö 040-600 21 00

E-post tore.davegardh@alandsbanken.se

Ansvarig utgivare Magnus Holm

Chefredaktör Tore Davegårdh

Redigering Jan Törnqvist

Layout Jörgen Melin

Omslag IBL

Foto Kristian Pohl, IBL, iStockphoto, Håkan Flank

Tryck Hallvigs på miljövänligt papper.

Är du intresserad av att bli kund hos Ålandsbanken Private Banking? Ring 08-791 47 20, 031-333 45 00, 040-600 21 00 och tala med någon av våra förvaltare

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och såvitt avser vissa finansiella instrument även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen skall prövas enligt svensk rätt av svensk domstol exklusivt.

Entreprenör byter bank

Kina snart förbi USA 4
Hon har hand om Ålandsbankens Kinafond China Growth och berättar om möjligheterna – och riskerna.

...i elfte timmen 6
Östersjön håller på att dö. Hur ska vi lyckas väcka liv i det innanhav som vi alla har kärt?

Marknadsutsikter 8
Slagig aktiemarknad på kort sikt. Ålandsbankens Lars Söderfjell ger placeringsråd när räntan stiger.

Topplistan 10
Ålandsbankens aktieexpert Kjätil Anthonisen berättar om trender.

Filantropen 12
Daniel Olsson i Vara har varit en framgångsrik entreprenör. Nu ger han tillbaka och fixar kalas för sin hemstads alla ungar.

Tänk tvärtom! 14
Lateralt tänkande – kan det vara nåt för dig? Här kan du testa dig i konsten att tänka tvärtom.

Recept för entreprenörer 16
Torbjörn Milläng avslöjar varför han bytte bank. Han ville ha en bank med kompetens och vilja. Det fick han.

En brygga mellan USA och Sverige 17
Partnerskap mellan företag i olika länder – kan det vara nåt? Läs och begrunda.

Inför vinterlovet 18
Hitta rätt skidort som passar dig, välj varma kläder och bra utrusning. Och smaka en kolbulle!

Konjunkturprognoser 20
Tilltro till kontunkturprognoser. Hur tillförlitliga är dom egentligen? Det är en fråga man kan ställa sig.

Momentum 22
En sida om svenska företagare som nästan i det dolda har blivit bäst i världen.

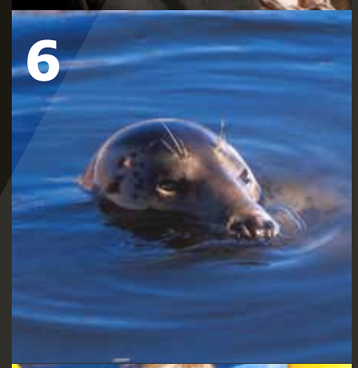

Å – vilket förtroende

Private Banking utvecklades starkt under 2011, framförallt i Stockholm och Malmö där affärsvolymerna ökade med 52 respektive 102 procent. Vi är tacksamma för det förtroendet. Konceptet har utvecklats under året så att det nu har samma utformning på alla svenska kontor och hanterar helheten för kunderna på ett bra sätt.

ENTREPRENÖRER ÄR EN MÅLGRUPP som visat särskilt intresse för det team av sakkunniga som Ålandsbanken erbjuder. De får kompetens som är anpassad till deras behov inom till exempel företagsuppbyggnad, bolagsstrukturer, generationsskiftesfrågor eller finansiering. Entreprenörerna tilltalas av det entreprenörmässiga sätt som kännetecknar servicen för dem, där de till och med kan få personlig och engagerad service utanför kontorstid. Ett koncept som av kunder har beskrivits som ”något som ingen annan svensk bank kan erbjuda”.

En anledning till att vi har lyckats attrahera så många nya kunder är att vi projektleder kundernas ekonomi på totalnivå.
En annan konkurrensfördel jämfört med andra mindre aktörer är att vi är en riktig bank, att vi utöver en bra personlig service har in/utlåning, bolån, bankkort, bankfack och Internettjänst.
Vi anser att mervärde för dig som kund är mer än bara placeringar.

Ålandsbanken Private Banking arbetar aktivt med Finansiell Planering. Bakom detta begrepp döljer sig en hel värld av spännande möjligheter. En entreprenör som vill sälja sitt livsverk, överlåta det till nästa generation eller kanske expandera kan göra stora skattemässiga vinster genom framsynt planering.

- **VÅR AMBITION ÄR ATT ERBJUDA** högklassiga, exklusiva finansiella tjänster där den långsiktiga relationen till dig som kund står i fokus.
- **VÅR PERSONAL HAR LÅNG YRKESERFARENHET** inom sina respektive kunskapsområden och arbetar för att ge dig en så bra finansiell helhetslösning som möjligt.
- **VI LYSSNAR PÅ DINA ÖNSKEMÅL** för att kunna hjälpa dig att fatta väl genomtänkta, rationella och sunda ekonomiska beslut för framtiden. Beslut som ligger i linje med dina framtida mål och som stämmer överens med den risk du är beredd att ta i förvaltningen av ditt kapital.

På sidan 12 kan du läsa om en fantastisk människa, som är både entreprenör och filantrop.

GOD FORTSÄTTNING PÅ DET NYA ÅRET!
önskar vi på Ålandsbanken

Magnus Johansson
är chef för Private Banking

”Om 10 år har sannolikt Kina passerat USA som världens största ekonomi.”

Kort om Shirley Yeung

Shirley Yeung är född i Kina men kom som sjuåring till Sverige.

Hon har en gedigen utbildning. Shirley Yeung är civilekonom med finansiell inriktning från Handelshögskolan i Stockholm och civilingenjör från Kungliga Tekniska Högskolan med inriktning mot industriell ekonomi.

Shirley Yeung talar kinesiska och har studerat i Shanghai. Sedan hösten 2010 förvaltar hon Ålandsbankens Kinafond China Growth.

På fritiden läser Shirley Yeung gärna skönlitteratur eller ser matlagningsprogram på TV. Hon tränar mycket yoga, men i år ska löparskorna på.

Speciella egenheter: När Shirley Yeung äter sushi planerar hon i detalj i vilken ordning bitarna ska ätas så att hon inte, ve och fasa, tvingas äta två likadana bitar direkt efter varandra.

Shirley Yeung:

Mycket kvar

–Kina har bara kommit halvvägs

Kina är världens näst största ekonomi och växer fortfarande mycket snabbt. Möjligheterna är stora men det finns också risker. Det säger förvaltaren av fonden China Growth, Shirley Yeung, till Å.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** HÅKAN FLANK

Hej Shirley, ska man investera i Kina?

– Ja, det tycker jag. Kina är världens näst största ekonomi efter USA. Även om tillväxten lugnat sig något är Kina en av de snabbast växande i världen. Om 10 år har sannolikt Kina passerat USA som världens största ekonomi. Möjligheterna är därmed mycket stora samtidigt som riskerna inte ska negligeras. En investering ska ses på lång sikt och självklart ska inte en svensk ha merparten av sitt kapital placerat i Kina.

Inom vilka sektorer ser du störst potential?

– Kina har genomgått mycket stora förändringar de senaste 30 åren, men mycket återstår. Urbaniseringen har bara kommit halvvägs – rörelsen från landsbygden mot städerna kommer att fortsätta. I takt med den starka ekonomiska tillväxten i landet har det skapats en stor medelklass med en helt annan köpkraft än tidigare. Den inhemska konsumtionen kommer därför att stegras framöver – det är ett långsiktigt tema för våra placeringar. Vi söker främst tillväxtbolag med rimliga värderingar.

Tror du inte på exportbolagen?

– Den kinesiska exporten har varit motorn under landets uppbyggnad och snart sagt vartenda verkstadsbolag i Västvärlden har tillverkning i Kina. Den snabba tillväxten har emellertid medfört att inflationen och löneniveorna i kuststäderna successivt har justerats upp. Industrins nyetableringar sker därför alltmer i inlandet av Kina och i länder som ligger ännu lägre kostnadsmässigt t.ex. Vietnam och Indonesien. Kinas exportindustri påverkas också mer av den ekonomiska krisen i Västvärlden, vilket åtminstone kortsiktigt verkar hämmande.

Aktiemarknaden och ekonomins tillväxt går inte i takt. Hur hänger det ihop?

– Korrelationen mellan BNP-tillväxt och aktiemarknaden i Kina är långtifrån självklar. Det beror på flera faktorer. Oro i världen medför nästan alltid att internationella investeringar i kinesiska aktier dras tillbaka. Det är negativt för börserna. Staten har också höjt räntan tre gånger på relativt kort tid för att stävja en stigande inflation, men det påverkar samtidigt finansieringsmöjligheterna negativt. Den kinesiska aktiemarknaden är inte heller lika utvecklad som i t.ex. USA. Svag likviditet i många aktier medför större svängningar.

Kinas börser är ganska känsliga för utvecklingen i omvärlden.

Vilka är de största riskerna i Kina?

– Det finns fortfarande stora problem i Kina. Ett är de stora inkomstskillnaderna mellan olika delar av landet. Kinas tolfte femårsplan fokuserar bland annat på att minska det gapet, men det är inte lätt och tar tid. Lantbruket är ineffektivt och importen av livsmedel stiger. Stigande matpriser drabbar de sämst ställda värst. Det kan skapa politisk oro.

De stora miljöproblemen i storstäderna, vattenbristen, energiförsörjningen och korruptionen är andra områden regeringen måste klara på sikt.

Ser du politiska risker med nyval i Kommunistpartiet i år?

– Nej, det blir nog mer av ceremoniell karaktär. Xi Jingping väntas ta över efter Hu Jintao. Vilka andra ledamöter det blir spekuleras det om, men det blir odramatiskt. Sannolikt blir det färre ingenjörer och fler med bakgrund från ekonomi, politik och litteratur. Det kanske kan skapa en mer jämn utveckling för Kina framöver.

Hur går din fond?

– Under 2010 överträffade den index något. Under förra året hamnade vi några procent sämre. Vi hade för mycket cykliska bolag i fonden under hösten, då krisen i Europa smittade av sig på exportberoende bolag i Kina. Våra livsmedelsbolag i portföljen hade också ett svårt år på börsen.

Den senaste tiden har det gått bättre. China Growth har stigit med drygt 10 procent och ligger bland de främsta av de 31 Kinafonderna de senaste tre månaderna.

Gillar du ris?

– Ja, självklart. Jag måste äta ris minst en gång om dagen, annars skulle jag nog gå under. ■

En säl i ett blått hav. Är det en bild vi inte får se om några år? Är Östersjön döende? Hur länge till är vattnet hälsosamt att bada i? Vad gör vi?

...i elfte timmen!

Ett klarblått hav eller en smutsgul sörja. Valet är inte så svårt. Men det är med Östersjön som med vädret; många pratar om det, men få gör nånting åt det.

Östersjön är ett unikt och känsligt innanhav som starkt påverkats av människan – jordbruk, fiske, industrier; övergödning, överfiske, miljögifter.

I årtionden har politiker och experter diskuterat miljöproblemen i Östersjön. Men väldigt lite har egentligen hänt som radikalt kan förbättra situationen.

MILJÖPROBLEMEN I ÖSTERSJÖN uppmärksammades på allvar under 1970-talet. Då var det framför allt miljögifterna, DDT, PCB och dioxin, som oroade. Havsörn och gråsäl höll på att helt försvinna; gifterna hade lett till allvarliga effekter som sterilitet, fosterskador och tunnare äggskal. Under 1980-talet började övergödningseffekterna bli alltmer uppenbara. Det stod klart att internationellt samarbete var nödvändigt; miljögifter och andra föroreningar känner inga gränser.

SJU AV DE TIO STÖRSTA DÖDA havsbottnarna i världen finns i Östersjön. Totala ytan död Östersjö-botten: 42 000 kvadratkilometer. Det motsvarar cirka en tiondel av Sveriges yta eller hela Danmark.

– Det är en mycket akut kris och det krävs kraftfulla insatser, sager Världsnaturfondens (WWF) generalsekreterare Lasse Gustavsson.

– Östersjöländerna har en lång tradition av löften och handlingsplaner. Men genomförandet är en bristvara. Ord måste följas av åtgärder i större utsträckning än tidigare om vi ska se några verkliga förbättringar i havet, säger Lasse Gustavsson. Men det finns undantag.

SOM ÅLANDSBANKEN. Genom åren har Ålandsbanken finansierat mängder av olika projekt. De flesta rör Östersjön – i första hand för att få stopp på övergödningen av havet. Därutöver bidrar banken med medel för ett stort antal utbildningsprojekt inom miljöområdet.

Här är ett axplock:

PROJEKTET "ETT RENT ÖSTERSJÖN". Syftet är att minska den årliga mängd fosfor som når Östersjön för att minska övergödningen. Det sker genom att effektivisera filtreringen vid avlopps-reningsverken. Ålandsbanken har bidragit till detta i Viborg och St. Petersburg.

ETT PROJEKT FÖR ATT SYRESÄTTA Östersjöns döda havsbottnar, genom att med vågkraft pumpa upp bottenvatten till en kammare där vattnet syresätts innan det återförs till önskat djup.

INFORMATIONSKAMPANJEN "Under den glittrande ytan". Kampanjens syfte är att informera om vattennaturens tillstånd, väcka intresse för naturen på havsbottnen samt att sprida tips om vad var och en kan göra i sin vardag för att minska övergödningen av Östersjön.

MILJÖPRISTÄVLING för att få fram användbara uppfinningar som gynnar en hållbar miljöutveckling.

PLANTERING AV YNGEL och upprätthållning av kläcknings-anläggningar för fisk.

SOM AFFÄRSMANNEN ANDERS WIKLÖF. För snart 20 år sedan grundade han Östersjöfonden, som ville vända den negativa utvecklingen för Östersjön. Idag ser fonden försiktigt optimistiskt på framtiden.

– Det sker förändringar, men det går långsamt, säger Anders Wiklöf.

TROTS ALLA DE UTSLÄPPSMINSKNINGAR som gjorts av länderna runt detta väldiga innanhav är tillståndet för Östersjön mycket allvarligt.

– Det har blivit bättre i en del kustområden. Men inte i Finska viken och Rigabukten. Vi ser inga förbättringar ute i öppna Östersjön, säger Ragnar Elmgren, professor i Östersjöns ekologi vid Stockholms universitet. Elmgren är en av de forskare som belönats av Östersjöfonden för sitt arbete att belysa problem och föreslå lösningar i Östersjön.

Olika kväve- och fosforföreningar har släppts ut i alltför stora mängder sedan åtminstone mitten av 1900-talet. Det har kommit från för frikostigt gödslade åkrar, från orenat avlopp, från industrier och från trafiken både på land och till havs. Östersjön är ett mycket känsligt ekologiskt system och har historiskt nästan alltid balanserat på gränsen till vad den tål. Men bottendöden har troligen aldrig varit så utbredd som den varit under 1900-talets andra hälft, bedömer Elmgren.

Övergödningen av Östersjön fortsätter med algblomning och döda bottnar som följd, nya miljögifter innebär nya hot, utarmningen av fiskbestånden går vidare.

Eco – ett långsiktigt miljösparande

Eco Performance är en aktiefond som kombinerar miljötänkande med affärsmässighet. Fonden har sin tyngdpunkt i Europa men kan även placera globalt. Investeringarna i fonden grundas både på miljömässig analys, som görs av expertorganisationen EIRIS (Experts in Responsible Investment Solution), och på aktieanalys av Ålandsbankens analytiker.

Eco Performance placerar enbart i bolag som bedriver en miljömässigt hållbar verksamhet.

En tredjedel av den årliga förvaltningsprovisionen (1,5 %) och hela teckningsprovisionen (1 %) går till miljöändamål i Östersjön.

Fonden startade hösten 2010 och har på den svåra aktiemarknaden sedan dess inte lämnat ett positivt resultat. Långsiktigt bör dock fonden ha utmärkta möjligheter att ge en bra avkastning. ■

Sju sätt att rädda Östersjön enligt WWF:

Förbjud all användning av fosfater i tvätt- och diskmedel

Återinför skatt på kväve och fosfor i handelsgödsel och verka för skatt inom hela EU

Förbjud fiske av ål tills beståndet har återhämtat sig och återställ vandringsvägar

Skriv under barlastvatten-konventionen

Åtgärda de miljöfarliga hot-spots som finns kvar på Helcoms list

Bygg ut tillräckliga mottagningsanläggningar i hamn för kryssningsfartygens avloppsvatten

Skapa ett nätverk av marina skyddade områden

Marknadsutsikter

Slagig aktiemarknad på kort sikt

Den gamla regeln att aktiekurserna stiger när räntorna faller och vice versa gäller inte längre. En stabiliseriing i världen med stigande räntor bör medföra en bra utveckling för svenska aktier.

TEXT: LARS SÖDERFJÄLL **FOTO:** HÅKAN FLANK

DEN PÅGÅENDE SKULDKRISEN I EUROPA har medfört att investerare världen över sökt sig till ”säkra” tillgångar i form av statsobligationer i länder som uppfattas som mycket kreditvärdiga. Ett index över femåriga svenska statsobligationer avkastade under 2011 ca 18 procent, medan totalavkastningen för Stockholmsbörsen var minus ca 11 procent.

Totalavkastningsindex 2011,Sverige

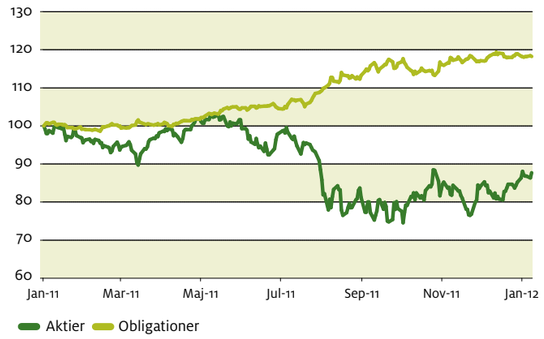

SVENSKA OBLIGATIONSRÄNTOR ÄR IDAG på rekordlåga nivåer. En tioårig statsobligation ger i skrivande stund en avkastning på knappt 1.7 procent per år. Förutsatt att Riksbanken lyckas nå sitt inflationsmål på 2.0 procent under den kommande tioårsperioden blir därmed den reala avkastningen negativ, -0.3 procent per år. Det framstår knappast som en attraktiv investering.

Sverige, 10-årig obligationsränta

DAGENS RÄNTOR INNEBÄR, LITE FÖRENKLAT, att obligationer värderas med ett ”P/E-tal” på ca 60. Det är i paritet med hur vissa teknologibolag värderades omedelbart innan det stora börsraset våren 2000. Mycket tyder på att en liknande ”bubbla” byggts upp på obligationsmarknaden. Enligt vår uppfattning bör en lång obligationsränta avspegla ekonomins långsiktiga nominella tillväxt. I Sveriges fall innebär detta 4-4.5 procent, vilket skulle innebära att obligationer i dagsläget är övervärderade med 20-25 procent.

”P/E-tal” för stadsobligationer respektive OMXS30

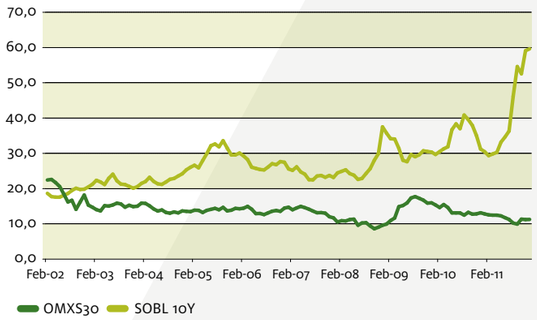

DET FINNS FLERA ANLEDNINGAR till att ”riskfria” tillgångar som statsobligationer värderas på detta sätt. Förutom osäkerheten kring den globala konjunkturutvecklingen, som bidragit till att prognoserna för såväl tillväxt som inflation sänkts, har vissa tekniska faktorer – bl a kraven på pensionsfonder och livförsäkringsbolag att matcha tillgångar och skulder – bidragit till att skapa en stor efterfrågan på statsobligationer. Centralbankerna har sänkt styrräntorna till extremt låga nivåer, vilket medfört att finansiella institutioner har kunnat finansiera sina obligationsköp till mycket låga räntenivåer. Slutligen har s.k. kvantitativa lättnader från vissa centralbanker – enkelt uttryckt köp av långa obligationer – bidragit till att pressa ned ränteläget.

MYCKET TALAR FÖR ATT den sjunkande räntetrenden har nått sitt slut. Förutsatt att skuldkrisen i Europa inte förvärras ytterligare kommer investerare gradvis att vilja öka sitt risktagande under det kommande året. En stark USA-konjunktur innebär sannolikt att den amerikanska centralbanken inte förlänger sina köp av statsobligationer ytterligare. Förväntningar om en normalisering av styrräntorna under 2013 borde också medföra att långa räntor stiger under det kommande året.

NÄR, OCH HUR SNABBT, räntorna återgår till ”normala” nivåer är svårt att säga. Sannolikt kommer uppgången de närmaste månaderna att vara långsam, för att accelerera då centralbankerna signalerar att penningpolitiken inte kommer att bli mer expansiv. Ett tänkbart scenario är att amerikanska räntor kommer att visa vägen uppåt då det står klart att Fed inte förlänger ”operation Twist” – troligen under våren 2012.

Hur påverkas aktiemarknaden av stigande räntor?

Den gamla ”regeln” att aktiekurserna stiger när räntorna faller och vice versa har inte fungerat under de senaste åren. Om något är det snarare så att aktier och räntor har tenderat att röra sig i samma riktning, eftersom stigande räntor reflekterat ökad real tillväxt och stigande vinster snarare än högre inflation. Vad kommer då att hända den här gången?

Obligationsränta och aktier

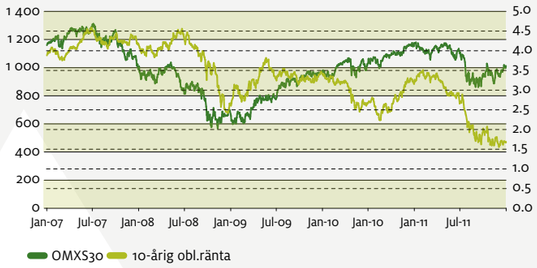

SOM ALLTID ÄR DET EN FRÅGA om varför räntorna stiger, samt i vilken takt det sker. Under förutsättning att ränteuppgången drivs av ökad riskaptit och starkare konjunktur snarare än stigande inflation borde aktiemarknaden kunna reagera positivt på ett högre ränteläge. Vi tror också att aktiemarknadens aktörer arbetar med väsentligt högre antaganden om uthålliga räntenivåer än dagens marknadsräntor. Det indikeras också av skillnaden mellan avkastningen på aktier och obligationsräntan, den s.k. ”implicita riskpremien”, som är mer än 3 procent högre än normalt. Några procentenheter högre räntor från dagens nivåer är därmed inget större problem för aktievärderingarna. Sannolikt skulle aktier utvecklas mycket positivt under de första månaderna av en ränteuppgång. Under de två senaste perioderna med stigande obligationsräntor, januari-maj 2009 och maj 2010-februari 2011, steg den svenska aktiemarknaden med 17 respektive 16 procent. ■

Implicit riskpremie för aktier

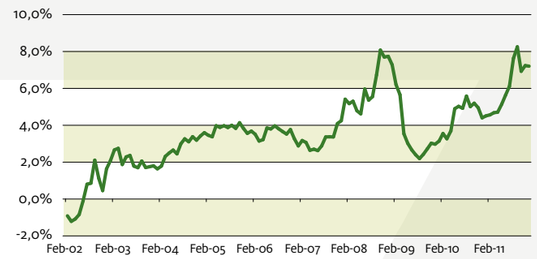

Vad går bäst då räntan stiger?

INTE HELT ÖVERRASKANDE har konjunkturkänsliga aktier utvecklats bäst under de perioder då ränteläget stiger. Verkstadsbolag och råvaruproducenter drar nytta av den stigande efterfrågan, som speglas i de högre räntorna. En ökad riskaptit tenderar också att gynna de bolag som är mer volatila än börsens genomsnitt – även här är verkstad och råvaror överrepresenterade.

BANKERNA TILLHÖR OCKSÅ de sektorer som ofta utvecklas starkt då ränteläget stiger från låga nivåer. Större skillnader mellan långa och korta räntor, vilket är det mest sannolika scenariot för 2012, brukar normalt leda till bättre intjäning för banksystemet i sin helhet. Skulle dessutom riskerna kopplade till den europeiska skuldkrisen minska något kan banksektorn bli en av de stora vinnarna i en ränteuppgång.

FÅ AKTIER HAR TAPPAT I VÄRDE under de två senaste ränteuppgångarna – i dessa fall har det snarare varit bolagsspecifika händelser som satt press på kurserna. Relativt marknadens genomsnitt har dock ”konjunkturstabila” branscher som telekommunikation, livsmedel och hälsovård utvecklats svagt.

VI BEDÖMER ATT STIGANDE RÄNTOR, drivet av en stabilisering av det internationella efterfrågeläget samt ökad riskaptit bland investerarna, kommer att medföra att den svenska aktiemarknaden i allmänhet – och konjunkturkänsliga bolag och banker i synnerhet - utvecklas starkt under 2012. Sannolikt inträffar det under senare delen av året. På kort sikt är riskerna fortsatt höga. Vi räknar därför med en fortsatt slagig utveckling för Stockholmsbörsen den närmaste tiden. ■

Lars Söderfjell
Chef för Case Analysgruppen inom Private Banking.

Åtta års facit:
19,3 procent per år

Kjetil Anthonisen räknar med mer stabil börs i år

Förra året blev svagt för Topplistan, som tappade mer än börsindex. Sedan starten har dock Topplistan fyrdubblat kapitalet för sina placerare.

TEXT: KJETIL ANTHONISEN **FOTO:** HÅKAN FLANK

Efter att ha slagit sitt jämförelseindex varje år under 2004 - 2010 blev förra året svagt för Topplistan. Den föll med 16,6 procent vilket var ca 3 procentenheter sämre än SIX Return index, som är ett återinvesterande index där hänsyn tas till utdelningar.

Topplistan låg något före index fram till början av september men tappade under den mycket slagiga börshösten. Anledningen till det var dålig tajming i några affärer i Hexagon och MTG samt en svag utveckling för våra fastighetsaktier Kungsleden och Klövern.

UNDER DE ÅTTA ÅR TOPPLISTAN varit i drift har den i snitt givit en avkastning på 19,3 procent per år. Det kan jämföras med SIX Return, som bara avkastat 9,3 procent per år under samma period. Den som satsade 100 000 kr i Topplistan från start har idag drygt 400 000 kr. En indexportfölj skulle endast ha fördubblat kapitalet.

EFTER ETT SVAGT BÖRSÅR 2011, med periodvis mycket hög volatilitet, räknar vi med en mer stabil börsutveckling under 2012. En relativt god tillväxt i emerging markets och USA bör ge en hygglig tillväxt i världsekonomin, kombinerat med en måttlig värdering av börsen. Fortsatt osäkerhet kring de svaga EMU-länderna kan dock ge kortsiktiga nedgångar, vilka då bör ses som köptillfällen.

I VERKSTAD FORTSÄTTER VI att fokusera på bolag med geografisk exponering mot emerging markets och Nordamerika. Vi ser särskilt stor potential i Autoliv, som gynnas av en stabil bilmarknad och en mycket pressad aktievärdering.

Inom banksektorn är vi positiva till Swedbank där vi har en vikt på 10 procent, medan vi har placerat 5 procent vardera i Nordea och Handelsbanken. Swedbank har klart högst kapitaltäckning bland de stora nordiska bankerna samtidigt som en hög andel hushållsutlåning ger en stabil intjäning. Den nyligen aviserade nedskrivningen av goodwill i den lettiska rörelsen på 1,9 miljarder kr, medför att vi sänker vår utdelningsprognos för 2011 med nästan en krona till 5,4 kr per aktie. Det påverkar emellertid inte aktiens långsiktiga värde och framtida utdelningskapacitet. Direktavkastningen uppgår ändå till närmare 6 procent efter prognossänkningen.

VI SER BRA RISK/REWARD bland konjunkturstabila bolag som t.ex. teleoperatörer och spelbolag, mot bakgrund av ett lågt ränteläge och en kvarvarande osäkerhet kring EMU och konjunktur.

DE MINDRE BOLAGEN UTVECKLADES trögt under slutet av 2011. Aktierna kan dock ta fart de närmaste månaderna då de normalt brukar släpa efter storbolagen. Det kan också uppstå intressanta lägen i småbolagen under rapportperioden, eftersom bevakningen från analytiker inte är heltäckande ■

Stor potential i Autoliv

Företag	Kurs*	Vikt	Inköpskurs	Inköpsdatum	Kommentar
ABB	149,9	5%	162,6	apr-11	Orderingången tar fart för ABB.
Alfa Laval	133,5	5%	86,6	nov-09	Stark orderingång lyfter Alfa Laval.
Autoliv	420,3	10%	370,0	dec-11	Stark marknadsposition, attraktiv värdering.
Betsson	165,0	5%	157,5	okt-11	Låg konjunkturkänslighet, stark rapport, låg värdering.
Ericsson	66,0	5%	69,5	aug-11	Bra tillväxt, stark balansräkning och låg värdering.
H&M	220,8	5%	236,1	aug-10	Bra tillväxtutsikter på lång sikt.
Fabege	56,2	5%	54,6	jan-11	Stark fastighetsmarknad i Stockholm.
Handelsbanken	194,6	5%	224,6	jan-11	Stabil aktie i banksektorn.
Hexagon	115,6	5%	105,3	dec-11	Penningpolitiska lättnader i Kina ger stöd till aktien.
Kinnevik	139,6	10%	148,3	jul-11	Starka rapporter från innehaven och hög rabatt.
Klövern	25,3	5%	26,9	sep-11	Fastighetsektorn intressant i spåren av lägre räntor.
Kungsleden	47,8	5%	49,8	nov-11	Solitt förvaltningsresultat, aktien släpar efter sektorn.
MTG	317,6	10%	349,0	okt-11	Stark rapport och attraktiv värdering.
Nordea	54,8	5%	70,8	jul-09	Stabil utveckling och fortsatt god kreditkvalité.
Swedbank	96,3	10%	88,2	apr-10	Stark Q3-rapport, låg värdering.
Teliasonera	45,3	5%	54,3	feb-11	Hög utdelning och attraktiv värdering.
Kassa		10%			

* KURSERNA GÄLLER 2012-01-17

EKLUND STOCKHOLM NEW YORK
HUMLEGÅRDSGATAN 10, 114 46 STOCKHOLM, & 980 MADISON AVENUE, UPPER EAST SIDE, NEW YORK, TEL: 08-410 959 80
www.esny.se

Älskade barn

Daniel Olsson blev tidigt en framgångsrik entreprenör och hans företag, First Camp, är störst i Sverige inom camping. Nu satsar han på att stävja mobbning i skolan och skapa glädje för barn.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** COOD INVESTMENTS

First Camp växer och ska bli börsfärdigt till 2014.

Foto: Mette Ottosson

Daniel, varför blev det just camping?

– Jag var klar över att turistnäringen skulle växa snabbt i Sverige. Och såg tidigt att det fanns stor utvecklingspotential inom campingbranschen.

Turistnäringen ser intressant ut även framöver. Enligt en seriös undersökning väntas den nästan fördubblas från 252 miljarder kronor 2010 till ca 500 miljarder kronor 2020.

Hur stora är ni på marknaden?

– Vi är absolut störst med ca 1,2 miljoner gästnätter, vilket är ca fyra gånger mer än vår största konkurrent Nordic Camping. Hela marknaden i Sverige handlar om ca 15 miljoner gästnätter, så det finns fortfarande gott om utrymme att växa.

Fastigheter är en verksamhet i investmentbolaget. Vad gör ni?

– Vi investerar i både noterade och onoterade fastighetsbolag. I dagsläget är det dock inte mycket att tala om, men tidigare lyckade affärer har starkt bidragit till vår tillväxt inom camping. Nu satsar vi främst på bostadsrättsprojekt. Konceptet går under varumärket Bocamp och erbjuder bostadsrätter med campingläge till ett pris och en bekvämlighet som ingen trodde var möjligt. Det handlar om små sommarhus som vi säljer i prisklasserna 100 - 800 tusen kronor. Det har blivit en riktig succé.

First Camp växer snabbt. Hur ser målet ut?

– Vi har stora växtambitioner. First Camp är ett starkt varumärke med goda finanser. Det ger oss en mycket bra situation att göra affärer, speciellt under lågkonjunkturer. Främst vill vi köpa stora anläggningar med över 300 campingplatser i bra lägen. Vi vill vara ett börsfähigt bolag till 2014, även om det inte finns några beslut om en notering.

Hur medverkar Ålandsbanken i dina affärer?

– Jag får hjälp av ett team inom banken med placeringar, råd och finansiering i samband med förvärv etc. Samarbetet fungerar mycket bra – jag har bara superlativer att säga. Banken jobbar nära oss och är snabba och kompetenta. Jag tror det är svårt att hitta de egenskaperna hos storbankerna.

Ålandsbanken är verkligen en schysst bank, som jag gärna rekommenderar andra. Jag strävar själv efter att alltid vara hederlig i mina affärer och stå för mitt ord. Jag tror vi passar bra ihop.

Apropå schysst. Du är starkt engagerad i välgörenhet. Hur startade det?

– Jag hade förmånen att tjäna mycket pengar vid tidig ålder och tyckte att jag skulle ge något tillbaka. Det började med att jag år 2000 bjöd in alla barn mellan tre och elva år i Vara till ett helt gratis barnkalas, med hoppborgar, artister, glass och godis. Det blev mycket uppskattat och kalaset på nationaldagen har sedan dess blivit en årlig tradition. Den satsningen har sedan utvecklats till föreningen ”Våra älskade barn”.

Vad sker mer inom föreningen?

– I samarbete med Svenska Kyrkan bjuder vi varje år ca 100 personer på några dagars semester på någon av våra anläggningar. Allt är gratis, resa, boende och mat. Det är särskilt uppskattat av ensamstående mammor med många barn och kanske svag ekonomi. Ett annat koncept är ”Min dag” där vi försöker uppfylla enskilda barns drömmar. På senare år har vi gjort stora satsningar mot mobbning. Vart tredje barn känner stark oro för att återvända till skolan efter loven. Så ska inte ett enda barn behöva känna. Vi arbetar med organisationen Friends och ser redan positiva effekter.

Ger föreningen draghjälp till campingverksamheten?

– Nej, det här handlar inte om marknadsföring. Jag är noga med att inte blanda in företaget i den verksamheten. Inga loggor eller dylikt får förekomma på dessa evenemang. Det är enbart en hjärtesak för mig. Kanske kan jag också känna glädje över det i gungstolen på ålderns höst. ■

Vill du kontakta Daniel Olsson?

daniel@firstcamp.se

”Ålandsbanken är verkligen en schysst bank”

Daniel Olsson – en självskolad entreprenör och filantrop

DANIEL OLSSON är lyckligt gift och har en dotter på tre år. I slutet av februari väntar familjen dessutom tillökning med en son. Han är född, uppvuxen och bosatt i Vara sedan 1974. Daniel Olsson startade vid sju års ålder att sälja tidningar. Som 13-åring jobbade han på en vägkrog i köket och servisen. Därefter blev det 1 ½ termin på restaurangskola i Göteborg. Han hoppade av för att börja gymnasiet – då hade ansökningstiden gått ut. På Komvux var han för ung. Det blev till att jobba vidare, först som kocklärling Bjertorps slott utanför Vara. Som 18-åring blev han hovmästare och barchef på ett värdshus i Kläppen i Sälen (ökade omsättningen med 160 procent under sina två säsonger).

Som 20-åring startade han ett eget bolag som arrangerade klassfester. När han var 25 hade bolaget 220 personer på lönelistan!

Daniel Olsson började investera i hyresfastigheter i Varatrakten 1996. År 2000 sålde han klassfestbolaget. Under en period drev Daniel Olsson ett flertal bolag inom skilda områden som restaurang, IT, fastigheter och inom turistnäringen. År 2006 gjorde han sina första investeringar i campinganläggningar och hotell. För ett år sedan blev hans bolag Cood Investments huvudägare i First Camp. Sammantaget är nu hans företag solklart störst i branschen med 18 campinganläggningar och med över en miljon gästnätter per år.

Daniel Olsson arbetar hårt men viker helgerna helt för familjen. Han är en genuin filantrop och ger stora bidrag främst riktat till barn.

TÄNK TVÄRTOM

En läkare och hans son blir svårt skadade i en olycka. Och måste opereras. På sjukhuset tar en kirurg emot de skadade och säger: Jag kan inte operera detta barn; han är min son! Hur hänger det ihop? Tänk tvärtom! Tänk inte så rakt och enkelt som du brukar. Tänk lateralt. Har du ett svar?

TEXT: JAN TÖRNQVIST

Information och fakta.

Process, eller tänkandet om tänkandet.

Positiva möjligheter som motiveras logiskt.

Intuition och känslor, vilket inte behöver motiveras.

Det kreativa. Används för alternativ och nya lösningar.

Risker, hot och söker hinder som motiveras logiskt

LATERALT TÄNKANDE BESKREVS första gången i boken The use of Lateral Thinking 1967 av forskaren Edward de Bono. Stirra dig inte blind på att hitta svaret direkt, hitta i stället nya infallsvinklar. Ett sätt är tvärtom-metoden, hitta motsatsen till problemet. Brainstorming är en annan metod, idékläckning i grupp. Idéer får inte kritiseras, spontanitet uppmuntras, utgångspunkten är att alla idéer är bra idéer, att en idé som inte verkar bra kan utvecklas till en lysande idé och att kvantiteten av idéer är viktig, då det ofta genererar kvalitet. Alla deltagare utvecklar och förbättrar varandras idéer. Nå, hur var det nu med barnet som skulle opereras…

SVARET ÄR ENKELT. Kirurgen var kvinna. Kanske var du låst i din tanke att kirurger är män.

ETT ANNAT PROBLEM som löses med lateralt tänkande. En man åker hiss i ett högt hus. Han åker alltid upp till sjunde våningen där han kliver av, sedan tar han trapporna upp till nionde våningen där han bor. Varför gör han så?

FORSKAREN EDWARD DE BONO plockade fram sex olikfärgade hattar för att visa hur man ska tänka. Vit hatt representerar information och fakta. Röd hatt representerar intuition och känslor. Svart hatt representerar risker, hot och söker hinder. Gul hatt representerar positiva möjligheter. Grön hatt representerar det kreativa. Blå hatt representerar processen, sammanfattar, drar slutsatser och fattar beslut. Hur går det för mannen i hissen?

Den gordiska knuten är ett klassiskt exempel på hur ett problem kan lösas på ett drastiskt sätt. En knut som var omöjlig att lösa upp. Den som lyckades skulle bli herre över Asien. Alexander den Store försökte förgäves, men blev sur. Tog fram sitt svärd och högg knuten mitt itu. Och med ett hugg var problemet löst.

NU HAR DU VÄL LÖST PROBLEMET med mannen I hissen. Så här var det: mannen som åkte hiss dagligen var dvärg. När han tryckte på hissknappen nådde han bara upp till knappen för sjunde våningen.

ÄNNU ETT PROBLEM: Peter är en ung lovande idrottsman, snabb och spänstig. Hans bästa gren var längdhopp. I en tävling hoppade han längst av alla och hans långa hopp blev godkänt. Ändå vann han inte.

Varför? Att tänka lite längre, att hitta nya infallsvinklar kan hjälpa dig att lösa ett problem. Det kan gälla vardagsbekymmer, men också hur du ska placera dina pengar, välja aktier och fonder. Har du funderat på längdhopparen? **SVARET:** han tävlade i tiokamp, längdhoppet var bara en del av tävlingen.

SLUTLIGEN: TRE LÅDOR. En är märkt ”äpplen”, den andra ”apelsiner” och den tredje ”äpplen och apelsiner”. Du får en frukt från en låda du själv väljer. Sen ska du kunna märka alla lådor korrekt. Hur går du till väga. Svar i nästa nummer. Leta efter rubriken Geniknölen. ■

Till dig som är entreprenör

På Ålandsbanken Private Banking ger vi finansiell och juridisk rådgivning åt entreprenörer. Vi är specialister på skatte- och bolagsstrukturer och våra förmögenhetsförvaltare bygger långsiktiga värden åt våra kunder.

Står du exempelvis inför någon av nedanstående situationer?

- Oredovisad förmögenhet utomlands/ frivillig rättelse
- Lagändring för lån från utländska bolag
- Skatt, planering och bolagsstrukturering
- Förmögenhetsförvaltning

Då föreslår vi att du kontaktar någon av våra specialister på Private Banking, så berättar vi hur vi kan hjälpa dig.

Sebastian Schmidt, Financial Planner, 0733-303718
sebastian.schmidt@alandsbanken.se

Anders Hjertberg, Financial Planner, 0733-504840
anders.hjertberg@alandsbanken.se

Johan Thim, Financial Planner, 0735-782122
johan.thim@alandsbanken.se

Henrik Sand, Financial Planner, 0706-524507
henrik.sand@alandsbanken.se

Thomas Mattsson, Head of Tax, 0733-403719
thomas.mattsson@alandsbanken.se

Magnus Johansson, Head of Private Banking
0701-484887, magnus.johansson@alandsbanken.se

Hjärtligt välkommen!

Ålandsbanken grundades 1919 och är idag en koncern med ca 700 anställda och kontor på Åland, finska fastlandet samt i Stockholm, Göteborg och Malmö. Vi är en kundnära bank där tillväxt och lönsamhet baseras på en kombination av nytänkande och traditionell försiktighet.

www.alandsbanken.se

ÅLANDSBANKEN

Entreprenörskap

Torbjörn Milläng:

Trött på storbanken – går till Ålandsbanken

Torbjörn Milläng är entreprenören som tröttnat på dålig service och höga avgifter hos storbanken, som han tycker saknar både kompetens och god vilja.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** HÅKAN FLANK

Torbjörn Milläng, du byter bank. Varför då?

– Jag är helt enkelt inte nöjd med servicen jag som småföretagare och entreprenör får från den storbank jag tidigare har haft. Storbankerna prioriterar inte mindre, ägarledda bolag med internationell koppling.

På vilket sätt har servicen varit dålig?

– Det är alltid byråkratiskt och knöligt även vid tämligen enkla typer av transaktioner. Det saknas både kompetens och ibland vilja att ge en god service.

Med stor personalomsättning tycks det aldrig finnas någon tillgänglig som kan något.

Varför valde du Ålandsbanken?

– Jag vill ha en bank med bra personlig service. Ålandsbanken värnar om entreprenörer, det ger goda förutsättningar för ett bra samarbete. Dessutom har ni väsentligt bättre villkor både när det gäller inlåningsräntor och avgifter – det är inte oviktigt.

Kort om Torbjörn Milläng

Torbjörn Milläng är civilekonom från Linköping, där han under studietiden även skötte familjens bondgård. Han har arbetat som management konsult vid Sifo, KPMG och Tele 2. Arbetet var mest inriktat mot storföretag men han kom även i kontakt med mindre, ägarledda företag och fann det mer intressant.

År 2007 startade Torbjörn Milläng ett eget konsultbolag, Avancee, med inriktning på mindre och mellanstora bolag med internationella ambitioner. Framför allt bygger han partnerskap mellan skandinaviska och amerikanska bolag.

Torbjörn Milläng är gift med en amerikanska och har två barn. Familjen bodde i USA under många år, då han fick möjlighet att bygga ett starkt nätverk, som nu kan nyttjas av svenska kunder som vill expandera på den amerikanska marknaden. Likaså arbetar han med amerikanska bolag som vill in i Sverige.

Familjen bor omväxlande på Dalarö i Stockholms skärgård och Laguna Beach, som ligger mellan Los Angeles och San Diego i Kalifornen.

Avancee

– en brygga mellan USA och Sverige

FÖRETAGET AVANCEE ARBETAR med partnerskap mellan företag i USA och Sverige. Tanken är att hjälpa svenska bolag in på den amerikanska marknaden på ett kostnadseffektivt sätt och vice versa för USA-bolag med ambition att gå in på den skandinaviska marknaden.

– VI HJÄLPER FÖRETAG ATT PRAKTISKT etablera sig och löser problem som avsaknad av strategisk affärsmodell, säljkår, ledning, marknadskännedom, legala aspekter, patentfrågor etc, säger Torbjörn Milläng.

I dagsläget har Avancee ett tiotal kunder, merparten svenska.

– Svensk teknologi, kanske främst inom Clean Tech, har ett mycket gott rykte i USA. Speciellt Kalifornien är en fantastiskt bra marknad för den typen av produkter. Jag har ett mycket bra kontaktnät för att etablera svenska bolag som har en produkt som efterfrågas i USA, säger Torbjörn Milläng.

KALIFORNIEN ÄR DEN DELSTAT som har högst ambitioner när det gäller att värna miljön. Återkommande skärps kraven nät det gäller utsläpp, renare biltrafik, bättre kvalitet på luft och vatten.

Sophantering är fortfarande ett stort problem i Kalifornien. Här ligger man långt efter Sverige. Soporna från jättestaden Los Angeles, med drygt tio miljoner invånare, fraktas ut med tåg och deponeras i stora utgrävningar utanför staden. Det är inte bara slöseri med energi utan skapar också nya miljöproblem.

– DET ÄR HELT OTROLIGA MÄNGDER sopor som hanteras, ca tio miljoner ton per år. Bolag som har teknik och produkter inom energi- och förbränningsteknik har goda chanser till fina affärer. Men det gäller att ha bra kontakter och att vara uthållig. Eftersom en omläggning av sophanteringen innehåller politiska beslut kan det ta några år innan det lossnar kommersiellt, säger Torbjörn Milläng.

ETT EXEMPEL PÅ PARTNERSKAP där Avancee deltar är samarbetet mellan det lilla bolaget Reformtech i Kista och bilgiganten General Motors. Reform Tech har utvecklat en motor/kupé-värmare som är mycket effektivare och mer miljövänlig än normala bränsledrivna värmare, vilken nu utprovas av GM.

– REFORM TECH ÄR ETT kunskapsintensivt bolag, men som också har kommit en bra bit på vägen att nå försäljningsframgångar. Samarbetet med GM ser mycket spännande ut, säger Torbjörn Milläng.

AVANCEE DELTAR I STOCKHOLMS stads elbilsupphandling i samarbete med det amerikanska företaget Vantage och tillhör en av några få utvalda leverantörer. Vantage satsar framför allt på eldrivna nyttofordon, som har en relativt liten aktionsradie men som å andra sidan blir väsentligt billigare i inköp och underhåll.

– DETTA ÄR ETT MYCKET BRA SÄTT att introducera elbilar i Sverige på riktigt. Elbilar till parkförvaltningen i en stad kräver inte långa räckvidder per laddning eller fantastiska prestanda i övrigt. Funktionalitet och ekonomi är viktigare faktorer.

ELBILSSEKTORN KOMMER BLI mycket intressant framöver. Jag har mandat att marknadsföra elbilar till en stor mängd kommuner, inte bara via amerikanska Vantage, säger Torbjörn Milläng.

SVERIGE ÄR AV TRADITION mycket bra på innovationer. Men alltför ofta stannar det vid tekniken. Det saknas utvecklade tankar på hur de nya produkterna ska säljas internationellt. Här är t.ex. danskarna mer framåt. De har ett mindre antal innovationsföretag, men har förmågan att sälja.

I SVERIGE FINNS DET MÄNGDER med instanser som kan ge stöd för nyutveckling av produkter. Däremot är det sämre ställt när det gäller hjälp till innovatörer och entreprenörer att faktiskt nå ut på marknaden, framför allt om det gäller internationella satsningar.

– I SVERIGE ÄR EXPORTRÅDET mycket dominerande med subventionerade stöd. Det finns utrymme för flera företag som kan erbjuda liknande tjänster och Exportrådet borde konkurrensutsättas.

De miljarder som finns inom Innovationssystemet och stöd till Exportrådet borde ge ett bättre resultat. Jag tror det vore positivt om finansiärerna, Vinnova, Energimyndigheten med flera aktörer, var mera delaktiga i att utvärdera företagen och gav mer support i marknadsåtgärder. Mer samarbete med lokala nätverk på respektive exportmarknad för att bättre förstå kundernas behov behövs också. Det finns otroliga möjligheter – det gäller bara att ta vara på dem, avslutar Torbjörn Milläng.

FRAMÖVER VILL AVANCEE utöka sitt nätverk i Sverige för att lättare hitta rätt bolag för USA-introduktion. Bolaget har samarbete med IVL, Vinnova, Energimyndigheten, Tillväxtverket m.fl. men knyter gärna nya kontakter. www.avanceesweden.com

Det finns många modeller av Vantage GreenTruck och GreenVan som är eldrivna nyttofordon, lämpade för till exempel parkförvaltningar.

No business like snowbusiness

För inte så länge sedan åkte vi svenskar på skidor på längden. Att åka utför var det få som vågade. I början på 60-talet bjöd en lundastudent in sina vänner till en skidresa till Altenmarkt i Österrike. Det som varit tänkt som en engångsupplevelse blev en resebyrå. Vi började åka skidor på tvären, inte bara på längden. Och när Ingemar Stenmark började samla folk framför tv-apparaterna blev det en boom; alla skulle åka skidor utför. Backar rensades från buskar, liftar byggdes, hotell slogs upp. Skidfabrikanter hittade på nya modeller varje höst. På några år hade tre miljoner svenskar börjat åka nerför backarna. Och i gammal svensk folkrörelsetradition nöjde vi svenskar oss inte med att ta oss ner, vi ville åka snyggt och gick i skidskola. Idag är utbudet för vertikal skidåkning enormt. Fjällen, alperna, klippiga bergen.

Det här är en liten guide för vad som gäller nu. Backarna, utrustningen, kläderna.

Kolbullar lagas över öppen eld i järnpanna.

Scott Lola, specialtillverkade för kvinnor. Cirkapris 6 500 kronor.

Dragon APX är en av marknadens mest högteknologiska gogglar, cirkapris 2 000 kronor.

VALET AV SKIDORT ÄR INTE SÅ LÄTT. Snälla eller tuffa backar, lugn och ro eller hålligång, trendigt eller familjärt. Här några förslag!

KITTELFJÄLL LÅNGT UPPE i norra Sverige (hemvävt, fjäll), Mürren (ursprunglig, alper) eller Vail (amerikanskt på gott och ont, Klippiga bergen - bilden nedan). Från cirka 8 000 kronor en vecka I Kittelfjäll (inklusive flyg, hotell, skidhyra och skipass), 15 000 till Vail och därimellan till Mürren.

KITTELFJÄLL ÄR LITET OCH GENUINT, offpist och heliski. Vail överväldigande, korta köer, elvahundra skidlärare, Mürren sägs vara den allra första skidorten, första slalomtävlingen 1922: James Bond har skidat här.

INTE I NÅN ANNAN MOTION är utrustning viktigare än i skidåkning. Bra skidor, varma kläder och behagliga glasögon. Vi har valt ut det allra bästa till dig.

SLUTLIGEN ETT LITET TIPS till lunch i backen: laga kolbullar över en öppen eld i en järnpanna. Blanda mjöl, salt och vatten till en smet. Stek sidfläsk I tärningar. Slå på smeten (4 dl vatten, 2 dl kornmjöl och 2 dl vetemjöl. Vänd kolbullen. Skiva och servera med rårörda lingon och en klick smör.

OM DU HAMNAR I VAIL håll utkik efter Mr Ski, Ulf Edborg, den svenske skidläraren som fastnade i Vail, gifte sig amerikanskt och bor nu mitt i backen. En legendarisk svensk skidåkare. Åker ännu I backen, 77 år gammal.

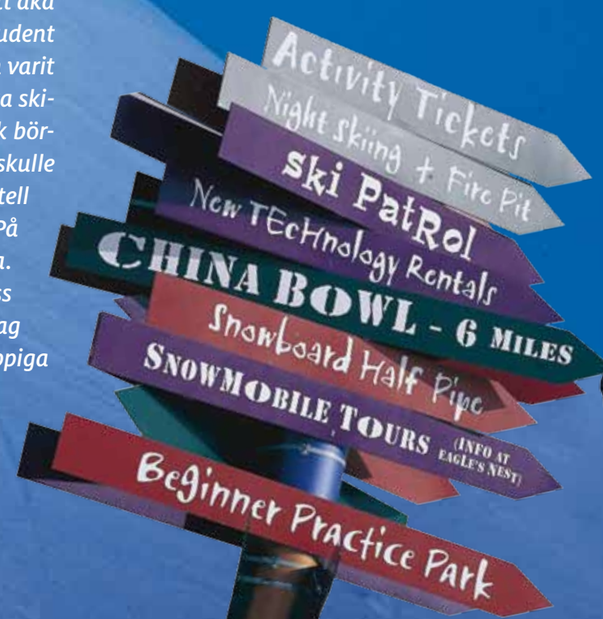

Embla-jacka. Cirkapris 10 000 kronor, Helly Hansen.

Asset Management

Konjunkturprognoser
– vägledande i placeringar?

Förvaltare och investerare sätter ofta alltför stor tilltro till konjunkturprognoser. Enligt Ålandsbankens ekonom, Mats Ohlson, är konjunkturprognoser om inte helt värdelösa så ger de i vart fall ett mycket begränsat bidrag i förvaltningen. Andra faktorer styr mer och de byter dessutom skepnad och betydelse över tiden. Makroanalys innefattar långt mer än en konjunkturprognos i dagens komplexa värld.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** KRISTIAN POHL

I FÖRRA NUMRET AV Å diskuterade vi Ålandsbankens filosofi beträffande kapitalförvaltning. En kort repetition: Förvaltningsfilosofin bygger på de fyra hörnstenarna enligt bilden nedan.

Den första hörnstenen, ”Makrodriven tillgångsallokering”, syftar till att skapa en trolig bild av de framtida stora ekonomiska dragen.

Makroanalysen är uppbyggd på stor detaljkännedom, vilket ger möjlighet att arbeta med många olika tillgångslag. Det resulterar i en mer effektiv diversifiering, fler källor bidrar till avkastningen, än vad som är normalt i branschen.

Konstant risk i portföljen innebär att risken kontinuerligt korrigeras till en viss nivå. Det ger ett bättre förvaltningsresultat och minskar risken för fadäser. Manager Selection, handlar om att använda ”rätt” förvaltare, intern eller extern, som ansvarig för de olika fonder som finns i varje portfölj.

Sammantaget ger hörnstenarna en bättre och mer säker förvaltning än vad de flesta konkurrenter kan åstadkomma.

Ålandsbanken Asset Management har lösningen på problemet. Filosofin är uppbyggd på fyra hörnstenar:

- Makrodriven tillgångsallokering
- Effektiv diversifiering
- Konstant risk
- Manager selection

Makrodriven tillgångsallokering

Vi översköljs ständigt med nya data kring allt möjligt. Det gäller förändringar på arbetsmarknaden, inflation, räntor, valutor, industriproduktion, råvaru- och energipriser mm. Därtill ska adderas politiska ingrepp, finans- och penningpolitik, statliga subventioner och investeringar. Listan kan göras nästan hur lång som helst.

Med all den information som formligen dränker oss är det självklart viktigt att kunna sålla.

För att nå en framgångsrik förvaltning är en adekvat analys av den sammantagna situationen på olika marknader avgörande. Hur ska vi ta hänsyn till alla dessa olika signaler – kort sagt, vart är vi på väg?

– MÅNGA PROGNOSER, som t.ex. BNP-prognoser, är i sig ointressanta ur ett förvaltningsperspektiv. Det viktiga är hur man tolkar makroekonomi i kombination med all annan information. Vilka följder får utvecklingen på marknaderna och hur ska man då effektivt allokera kapitalet? Det är det knepiga. Att snickra prognoser efter någon modell – det kan vem som helst göra, säger Mats Ohlson, ansvarig för makroanalysen på Ålandsbanken Sverige.

Tusentals ekonomer sysslar med konjunkturprognoser världen över. Och de kommer med detaljerade justeringar titt som tätt. Kan det verkligen vara så att de inte är till någon nytta?

– Ja, de släpar efter och reagerar sent på ny information. Det är som med aktieanalytiker och börsen. Först rör sig aktiekurserna, sedan revideras vinstestimaten. Man ska snarare se det som en konsekvensbedömning än en prognos. De kommer dessutom alltid till samma resultat, give or take, eftersom de utgår från samma utgångsdata och i stort sett använder samma prognosmodeller. Den svåra frågan är vad det innebär för prissättningen på olika tillgångar. Det svarar aldrig konjunkturbedömare på eller i värsta fall så gör de det, men de behöver aldrig ta konsekvenserna, säger Mats Ohlson.

Visst, Ålandsbanken har också en makrovy där självklart tillväxt- och inflationsförväntningar ingår. Men ”makro” räcker definitivt inte som förklaringsfaktor i förvaltning. Oftast är det precis tvärt om. Om man bara följde makrodata skulle det inte vara en bra förvaltning.

investeringsstrategi

- UNDERVIKT AKTIER
- UNDERVIKT EUROPA
- UNDERVIKT JAPAN
- ÖVERVIKT EMERGING MARKETS
- ÖVERVIKT UK
- LÄTT ÖVERVIKT I USA
- NORMALVIKT RÄNTEBÄRANDE TILLGÅNGAR
- UNDERVIKT STATSPAPPER
- ÖVERVIKT BOSTADSFÖRETAGSOBLIGATIONER
- KORT DURATION
- ÖVERVIKT ALTERNATIVA INVESTERINGAR
- ÖVERVIKT RÅVAROR

En svårbedömd, men viktig fråga är hur avregleringar och regleringar påverkar en marknad.

Ett annat problem är att datakvaliteten inte alltid är den bästa. Går det att lita på siffrorna från Kina, Japan eller Grekland? USA har ett utvecklat rapporteringssystem kring allehanda ekonomiska data. Samtidigt kommer det ständigt nya revideringar som kullkastar tidigare prognoser och försvårar analysarbetet.

Prisserier på varor är liksom leveransdata faktiskt information och därför intressant. Att följa prisutvecklingen på råvaror, stål, plast, energi mm kan ge vägledning. Företagens orderböcker är en annan handfast vägvisare. Olika enkäter, t.ex. inköpschefernas index, ger ofta en hygglig bild av situationen ute i företagsvärlden.

– Helt rätt får man nästan aldrig. Det gäller att få huvuddragen rätt och dra rimliga slutsatser om vilken inverkan det får på olika tillgångsslag, säger Mats Ohlson.

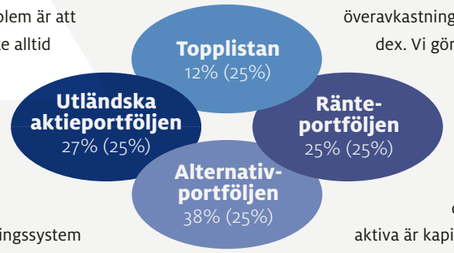

MÅLSÄTTNINGEN MED ÅLANDSBANKENS förvaltning är att skapa alfa, dvs. en överavkastning jämfört med index. Vi gör det på fyra sätt, två strukturella och två aktiva. De strukturella är konstant risk och effektiv diversifiering. De aktiva är kapitalallokering och manager selection.

NORMALPORTFÖLJEN INNEHÅLLER 25 procent av vardera svenska aktier, Topplistan, utländska aktier, räntor och alternativa placeringar (hedgefonder och råvaror).

Frågan är hur tolkningen av nuvarande situation påverkar portföljen. Likt TV-programmet ”På spåret” upprepar vi frågan:

Vart är vi på väg?

– Det finns goda skäl att vara försiktigt optimistisk. Det är enorma stimulanser som sjösatts av centralbankerna i väst. Nu ser vi att Emerging markets också börjar stimulera. Siffror från USA har varit starkare än väntat på sistone, även om det inte är helt övertygande. Skuldkrisens Europa ser dock fortsatt glåmig ut och stora obligationsförfall i Spanien, Italien och Frankrike de kommande månaderna kan bli ansträngande.

GENERELLT FINNS DET VISS RISK att nedrevideringarna av företagsvinster fortsätter, även om vi nu är på en väldigt låg nivå. Japan ser fortsatt svagt ut medan Emerging markets klarar sig bättre, vilket även är positivt för råvarumarknaderna.

Sammantaget rekommenderar vi undervikt i aktier, normalvikt i räntebärande och övervikt i råvaror och andra alternativa investeringar, säger Mats Ohlson. ■

Mats Ohlson
chef för makroanalys inom Asset Management

Momentum

Skog och malm, trä och järn. Det var så Sverige byggdes. Mycket annat har gått i stå; båtbyggande, klädtillverkning, bilskapande. Vad lever svensken på idag? Det finns annat svensk företagande som erövrar världen just nu: skådespelare, kockar musikproducenter, dataspelskonstruktörer.

Åh, ett sånt krig

Dataspel har under att par årtionden växte till en industri i omfattning som film och musik (100 miljoner användare 2010). Och Sverige är med i framgångsrushen. Under Games Festival (spelbranschens Oscars-gala) i San Fransisco har svenska speluppfinnare vunnit fyra år i rad och nu senast tog svenskar hem åtta av totalt 22 priser. 106 företag i Sverige sysslar med spelutveckling. Sammanlagd omsättning: över en miljard kronor. Det mest framgångsrika svenska spelet, Battlefield Bad Company 2, har sålts i nio miljoner exemplar. ■

Världens godaste käk

Var nånstans äter man godast? I Sverige, svarar Paul Bocuse, den franske mästerkocken som är värd för kock-VM, Bocuse d'Or. Mathias Dahlgren vann 1997. Melker Andersson (bilden) 1995, Henrik Norström 2001, Jonas Lundgren 2009 och Tommy Myllymäki 2011 har alla kommit tvåa. I Guide Michelin, matälskarnas bibel, benämns sex krogar i Stockholm, som stjärnkrogar: Mathias Dahlgren-Matsalen (två stjärnor), Esperanto, F12 (Melker Andersson), Mathias Dahlgren-Matbaren, Franzén/Lindeberg (två stjärnor) och Lux (Henrik Norström). I Göteborg Thörnströms kök, 28+, Kock & Vin, Basement och Fond. ■

Säg det i svenska toner

186 svenskar titulerar sig musikproducenter. Från Agebjörn, Johan, till Yttling, Björn. Och några av dem tillhör världens mest framgångsrika i en multinationell industri. Denniz Pop, som dog 1998 (från Botkyrka), skrev låtar för Backstreet Boys, Ace of Base och Britney Spears. Max Martin (från Stockholm) är producent för bland andra Celine Dion, Bon Jovi och Brian Adams. Andreas Carlsson (från Tingsryd, bilden) för Britney Spears och Westlife. Anders Bagge (från Enskede) för Madonna, Janet Jackson och Santana. ■

Hemma bra men Hollywood bäst

Under Hollywoods storhetstid var flera av filmens stjärnor svenskor: Greta Garbo, Ingrid Bergman, Signe Hasso, Viveca Lindfors. Sen tunnades det ut. Tills nu. Svenska regissörer får jobb i filmens huvudstad: Lasse Hallström, Daniel Espinosa, Tomas Alfredson och Mikael Hofström. Och skådisar: Lena Endre (The Master), Alexander Skarsgård (Battleship), Peter Stormare (Last Stand), Malin Åkerman (Rock of ages), Stellan Skarsgård (The avengers), Noomi Rapace (Prometheus), David Dencik (War House), Joel Kinnaman (Same house), Michael Nyqvist (Mission impossible), Alicia Vikander (Anna Karenina), Mikael Persbrandt (Hobbit), Ola Rapace (ny Bond-film). ■

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:
Nygatan 2, Mariehamn
Finland
tfn +358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.fi

SVERIGE
www.alandsbanken.se

STOCKHOLM
Stureplan 19
tfn 08 791 48 00

GÖTEBORG
Södra Hamngatan 37-41
tfn 031 333 45 00

MALMÖ
Stortorget 11
tfn 040 600 21 00

Private Banking
Chef Magnus Johansson
08-791 4887
magnus.johansson@alandsbanken.se

Private Banking Finansiell Planering
Chef Sebastian Schmidt
08- 791 4666
sebastian.schmidt@alandsbanken.se

Private Banking Case Analys
Chef Lars Söderfjell
08 – 791 4657
lars.soderfjell@alandsbanken.se

Private Banking Skatte/familjejuridik
Chef Elisabeth Tamm
08-791 4925
elisabeth.tamm@alandsbanken.se

Asset Management
Chef GunnarDahlfors
08- 791 4855
gunnar.dahlfors@alandsbanken.se

B-porto betalt

Bra villkor, trevligt bemötande och alla banktjänster du behöver.

Därför erbjuder vi våra kunder:

- 2,85 %* i ränta med fria uttag
- förmånliga bolån**
- möjlighet till bankfack
- internetbank utan kostnad
- personlig rådgivare

Välkommen in till oss!

Vi går vår egen väg.

PREMIUM BANKING **PRIVATE** BANKING **ASSET** MANAGEMENT

ÅLANDSBANKEN

Ett rikare liv

Kom in och öppna ett Ålandskonto. 2,85 %* i ränta, fria uttag och internetbank utan kostnad. Ålandskontot omfattas av den finska insättningsgarantin upp till € 100.000. Utbetalning sker inom 20 dagar från det den finska finansinspektionen fattat beslut om utbetalning. Besök något av våra kontor eller gå in på www.alandsbanken.se

Stockholm: Stureplan 19, tel. 08-791 24 00, bankkontoret@alandsbanken.se **Göteborg:** Södra Hamngatan 37–41, tel. 031-333 45 00, goteborg@alandsbanken.se
Malmö: Stortorget 11, tel. 040-600 21 00, malmo@alandsbanken.se *fn 2,85 % 2011-12-09 **Efter sedvanlig kreditprövning